

ПОЛОЖЕННЯ
про систему управління охороною праці
Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

1. Загальні положення

1.1. Система управління охороною праці (СУОП) у Вінницькому національному медичному університеті (далі університет) є частиною системи управління освітнім процесом і визначає єдиний порядок підготовки, прийняття і реалізації рішень по здійсненню правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів, які направлені на збереження здоров'я і працездатності учасників освітнього процесу (студентів, курсантів, слухачів, аспірантів та працівників закладу освіти).

Ефективним методом організації охорони праці в університеті є системний підхід, тобто об'єднання розрізнених підходів з охорони праці в єдину систему цілеспрямованих дій на всіх рівнях і стадіях управління університетом за рахунок створення і забезпечення функціонування системи управління охороною праці.

1.2. СУОП - це сукупність взаємопов'язаних органів управління університетом, які на підставі комплексу нормативної документації проводять цілеспрямовану, планомірну діяльність по здійсненню відповідних функцій і методів управління трудовим колективом з метою виконання поставлених завдань і заходів з охорони праці.

1.3. СУОП - розроблена у відповідності з вимогами Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.08.2001 р. № 563, інших законодавчих нормативних документів (діючі стандарти, правила положення, інструкції), постанов і вказівок Держгірпромнагляду.

1.4. Складовою частиною СУОП університету є нормативно-правові акти та документи: Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова.

Перелік посад і професій працівників, які проходять спеціальне навчання і щорічну перевірку знань з питань охорони праці.

Перелік робіт підвищеної небезпеки, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань.

Перелік посадових осіб, які проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці, під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки.

Перелік посад і професій працівників, які проходять стажування.

Програми стажування для конкретних професій.

Переліки питань для перевірки знань з питань охорони праці працівників університету.

Перелік професій і посад працівників, які звільняються від первинного, повторного, позапланового інструктажів.

Перелік питань вступного інструктажу з охорони праці.

Програма навчання з питань охорони праці посадових осіб.

Положення про порядок виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Переліки питань для перевірки знань з питань охорони праці працівників, які зайняті на роботах з підвищеною небезпекою.

Положення про службу охорони праці ВНМУ.

Перелік професій, виконавці яких мають право на забезпечення ЗІЗ з визначенням конкретних видів засобів для них.

Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі.

Перелік професій працівників, які повинні проходити попередній та періодичний медичні огляди.

Перелік інструкцій з охорони праці безпеки життєдіяльності, які діють у структурних підрозділах університету;

Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму.

Матеріали атестації робочих місць за умовами праці. Колективний договір університету.

1.5. Об'єктом управління охороною праці є діяльність структурних підрозділів, функціональних служб і всього колективу по забезпеченню здорових і безпечних умов освітнього процесу на робочих місцях, виробничих ділянках, кафедрах, аудиторіях та лабораторіях тощо.

1.6. Функціонування СУОП в університеті забезпечується ректором університету у відповідності з вимогами закону України «Про охорону праці». Технічне керівництво та інженерно-технічне забезпечення по впровадженню і функціонуванню СУОП в університеті здійснює головний інженер.

1.7. Управління, організаційно-технічна робота по створенню безпечних і нешкідливих умов праці у структурних підрозділах університету покладається на керівників цих підрозділів. Завідувач кафедри є відповідальним за створення безпечних і нешкідливих умов освітнього процесу на кафедрі.

1.8. Викладач вищого навчального закладу (ВВНЗ) є відповідальним за збереження життя і здоров'я здобувачів освіти під час освітнього процесу. Забезпечує безпечне проведення освітнього процесу, що регламентується законодавчими та нормативно-правовими актами з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

1.9. Організаційно-методичне керівництво і координацію діяльності підрозділів університету з створення безпечних і нешкідливих умов праці, контроль за виконанням положень СУОП, дотримання вимог нормативних актів з питань охорони праці в цілому здійснює відділ охорони праці, який підпорядкований безпосередньо ректору університету.

2. Завдання управління охороною праці

2.1. Управління охороною праці здійснюється на всіх стадіях життєвого циклу університету під час освітньої, науково-дослідної, господарської діяльності університету. Виходячи з цього визначаються відповідні завдання управління охороною праці, встановлюється мета управління по кожному завданню (підрозділ або функціональна служба, відповідальна за виконання даного завдання), встановлюються критерії ефективності управління (Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова).

2.2. Ректор університету і керівники підрозділів розробляють за участю профспілок комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів з охорони праці, впроваджують прогресивні технології, досягнення науки, техніки, засоби механізації та автоматизації, позитивний досвід з питань охорони праці.

3. Функції управління охороною праці

3.1. Процес управління виконанням завдань охорони праці в університеті і кожному структурному підрозділі здійснюється ректором і керівниками підрозділів за рахунок послідовного виконання таких функцій управління: - прогнозування і планування робіт з охорони праці; - організація роботи; - оперативне керівництво і координація; - стимулювання; - контроль, облік, аналіз роботи з охорони праці.

3.2 Прогнозування роботи з охорони праці здійснюється ректором університету і керівниками структурних підрозділів на підставі аналізу причин травматизму та профзахворювань, а також за рахунок збору пропозицій співробітників, враховуючи вимоги нормативно-правових актів з охорони праці та за результатами проведення атестації робочих місць за умовами праці і паспортизації робочих місць.

3.3 Планування робіт з охорони праці університету включає розробку розділу «Охорона Праці» у колективному договорі, оперативних (річний, квартальні, місячні) планів.

Вихідними даними для роботи і розробки планів з охорони праці є результати паспортизації і Атестації умов праці робочих місць, результати вивчення травматизму і захворювань, матеріали цільових перевірок стану охорони праці, виконання попередніх планів.

3.4. Організація процесу управління охороною праці здійснюється на підставі Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова, затвердженого наказом ректора, де зазначенні обов'язки і відповідальність посадових осіб і працівників щодо охорони праці.

3.5. Оперативне керівництво і координація роботи з охорони праці здійснюється керівним складом університету і його підрозділів з застосуванням відповідних методів управління: організаційно-розпорядчих, соціально-психологічних і економічних.

Організаційно-розпорядчі методи включають в себе виконання посадових обов'язків з охорони праці, видання і виконання наказів, розпоряджень, постанов.

Соціально-психологічні методи управління включають: навчання і виховання персоналу, проведення інструктажів, моральне стимулювання, особистий приклад керівника щодо виконання вимог охорони праці. Для попередження травматизму слід застосовувати професійний відбір і профорієнтацію, попереджувати допуск до роботи людей у хворобливому і нетверезому стані, вести боротьбу зі шкідливими звичками, підвищувати культуру виконання робіт. Економічні методи управління полягають у матеріальному стимулюванні роботи з охорони праці.

3.6. Контроль, облік і аналіз роботи з охорони праці в університеті здійснюють ректор, працівники відділу охорони праці, проректори за напрямками, керівники структурних підрозділів згідно посадових обов'язків. Основними видами контролю за станом охорони праці є: - повсякденний контроль з боку керівників робіт та інших посадових осіб; - контроль з боку працівників відділу охорони праці; - контроль з боку профспілкового комітету; - нагляд з боку інспекторів державного контролю.

Повсякденний контроль щодо попередження травматизму і профзахворювань проводиться керівниками всіх рівнів університету шляхом виявлення порушників безпечних методів праці і порушень правил і норм з охорони праці та прийняття до порушників заходів дисциплінарного, громадського та матеріального впливу.

Керівники структурних підрозділів та інші посадові особи перед початком роботи перевіряють стан робочих місць, справність механізмів, машин, обладнання і на протязі всього робочого дня здійснюють контроль за виконанням підлеглими працівниками правил і інструкцій з охорони праці, додержанням встановленої технології виконання робіт. У разі виявлення порушень інструкцій з охорони праці керівник робіт зобов'язаний провести з порушниками позаплановий інструктаж, зробити запис у журналі оперативного контролю про прийняті до порушника заходи і усунення недоліків.

При порушенні вперше застосовується: - позачергова перевірка знань з охорони праці; - обговорення у трудовому колективі; - накладання дисциплінарного стягнення.

При порушенні протягом року вдруге, відповідно: - обговорення на зборах трудового колективу; - при раніше накладеному дисциплінарному стягненні – звільнення з роботи за систематичне порушення трудової дисципліни згідно КЗпП України.

3.7. Фінансування робіт з охорони праці здійснюється ректором з фонду охорони праці університету.

4. Права, обов'язки та відповідальність за стан охорони праці.

Єдину систему організації роботи з охорони праці, обов'язки керівників, посадових осіб, Працівників щодо забезпечення здорових і безпечних умов праці, запобігання травматизму під час навчально-виховного процесу, науково-дослідних робіт, адміністративно-господарської діяльності визначає «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова», затвердженого наказом ректора.

5. Планування та фінансування заходів з охорони праці

5.1. На початку року в університеті розробляються Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища та підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму.

5.2. На кожний рік складається угода з охорони праці, яка включає:

- заходи з охорони праці на рік; - розрахунок коштів на безкоштовну видачу молока працівникам, які виконують роботу у шкідливих умовах праці; - розрахунок витрат на виплату надбавок до посадового окладу або тарифної ставки працівників, які виконують роботи у шкідливих умовах праці; - норми безкоштовної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам університету; - розрахунок потреби миючих засобів для структурних підрозділів університету на квартал; - кошторис з охорони праці університету на рік. Угода є частиною колективного договору.

5.3. На початку року відділом охорони праці складається план роботи. Перевірка стану охорони праці протягом року у підрозділах університету проводиться згідно план-графіку.

5.4. На фінансування заходів з охорони праці в університеті передбачається не менше 0.2% фонду заробітної плати.

6. Адміністративно-громадський контроль за станом охорони праці в університеті.

6.1 I ступінь. Самоконтроль. Щодня кожний учасник освітнього процесу перевіряє стан безпеки робочих місць перед початком роботи, навчального процесу, вживає заходів щодо усунення виявлених порушень. Якщо порушення не можуть бути усунені власними силами або вимагають для цього додаткового часу, то необхідно звернутися до керівника робіт (викладача). Керівник робіт до усунення порушень, відповідними спеціалістами, не допускає продовження робіт (навчального процесу).

6.2. II Ступінь. Щотижня в структурних підрозділах на рівні завідувача кафедри, керівника структурного підрозділу проводиться громадсько-адміністративний контроль з подальшим аналізом результату перевірки і прийняття рішень.

6.3. III Ступінь. Щомісяця на факультетах, у науково-дослідних лабораторіях і інших навчальних підрозділах університету, декани, завідувачі лабораторіями і керівники навчальних підрозділів проводять Дні безпеки праці з перевіркою ефективності системи управління охороною праці, виконання функціональних обов'язків і прийняття за результатами керівних рішень.

6.4. IV Ступінь. Щокварталу проректори проводять у структурних підрозділах за підпорядкованістю адміністративно-громадський контроль за станом охорони праці, де розглядаються питання: - забезпечення функціонування системи управління охороною праці; - організаційно - методична робота; - виконання функціональних обов'язків, щодо охорони праці, учасниками освітнього процесу. Результати роботи обговорюються на засіданнях ректорату і профспілки.

6.5. V Ступінь. Напередодні нового навчального року проводить нараду ректор університету з прийняттям керівних рішень щодо питань охорони праці.

6.6. Для адміністративно-господарчих підрозділів АГЧ університету встановлюється 4-х ступеневий адміністративно-громадський контроль за станом охорони праці:

I ступінь – самоконтроль; II ступінь – начальники відділів, дільниць – не рідше 2 рази на тиждень; III ступінь контролю – головний інженер університету – не рідше 1 рази на місяць; IV ступінь – контролю - проректор з АГР – не рідше 1 рази на квартал.

Не рідше одного разу на місяць у виробничих підрозділах АГЧ, під керівництвом проректора з АГР, проводиться нарада посадових осіб АГЧ, на якій інформують про стан охорони праці, розглядаються результати проведених перевірок, хід виконання заходів по усуненню недоліків за попередній період, приписів контролюючих органів.

6.7. На II-III ступені контролю перевіряються:

- а) відповідність робочих місць, обладнання, інструменту, пристосувань вимогам нормативних документів з ОП;
- б) наявність і дотримання працівниками правил і інструкцій з безпечного ведення робіт;
- в) технічний стан і справність основного і допоміжного обладнання, приладів;

- д) справність і безперебійну роботу вентиляційних установок;
- е) дотримання графіка планово-запобіжних ремонтів;
- є) стан систем освітлення;
- ж) правильна і безпечна організація робіт, правильне ведення технологічних процесів, дотримання працівниками безпечних методів і прийомів роботи, інструкцій, виробничої і трудової дисципліни;
- з) санітарно-гігієнічний і протипожежний стан робочих місць, утримання санітарно-побутових приміщень;
- и) забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, запобіжними пристроями, їх стан і правильність користування ними; і) наявність засобів пожежогасіння;
- к) наявність і стан плакатів, попереджувальних написів, знаків безпеки, позначок і маркувань пускових пристроїв.

6.8. На III- IV рівні контролю перевіряється:

- організація, результати контролю стану охорони праці на рівні структурних підрозділів;
- виконання наказів, розпоряджень, приписів, а також виконання пропозицій та усунення зауважень, які включено до акту перевірки стану охорони праці; - своєчасність розслідування нещасних випадків і правильність оформлення матеріалів розслідування; - організація навчання та інструктажів з охорони праці, їх якість; - робота інженерно-технічних та інших працівників з питань охорони праці відповідно з їх посадовими інструкціями; - забезпечення працівників, робочих місць і об'єктів необхідними інструкціями, пам'ятками, знаками безпеки, наявність і правильність ведення документації з питань охорони праці; - технічний стан, справність і правильність експлуатації обладнання, механізмів, контрольно-вимірювальних приладів, засобів, інструментів, систем опалення та освітлення, заземлення (занулення) обладнання і споруд, відповідність їх вимогам правил безпеки; - утримання будівель, споруд і приміщень, їх технічний стан, а також прилеглої території відповідно до правил обстеження та оцінки технічного стану будівель, споруд та інженерних мереж; - правильність оформлення документації на проведення робіт підвищеної небезпеки; - забезпечення працівників засобами індивідуального захисту та запобіжними засобами, правильність користування ними, їх стан і догляд за ними, оснащення робочих місць засобами захисту; - забезпеченість санітарно-побутовими приміщеннями, їх стан; організація медико-профілактичного обстеження працівників.

7. Аналіз стану охорони праці.

7.1. В університеті аналіз стану охорони праці проводиться щорічно на Вченій раді та за необхідності на ректоратах.

7.2. На кафедрах, у відділах та інших підрозділах навчальної, наукової структур університету стан охорони праці аналізується не рідше одного разу в квартал. В адміністративно-господарській структурі університету – кожної неділі на нарадах керівників підрозділів у проректора з адміністративно-господарчої роботи.

Розробив
Начальник Відділу охорони праці

Н.О.Ялуніна